

Világ proletárjai egyesüljete!

Viharosok Népe

AZ MDP BÉKÉSMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

1953 NOVEMBER 10., KEDD

Ara 50 fillér

IX. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM

A Politikai Bizottság beszámolója a Központi Vezetőség 1953 június 28-i határozatainak végrehajtásáról

Rákosi Máttyás elvtárs beszéde a Központi Vezetőség 1953 október 31-i ülésén

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége 1953 október 31-én kibővített ülésen tárgyalta meg a Politikai Bizottság beszámolóját a júniusi ülésen hozott határozatok végrehajtásáról és a párt további feladatairól. Az alábbiakban kivonatolva közöljük Rákosi Máttyás elvtárs, a Központi Vezetőség első titkárnak beszédét.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége 1953 június 28-i határozatában feltárta és elemezte azokat a hibákat, melyek pártunk vezetésében mutatkoztak, amelyek lazították a párt és a munkásosztály viszonyát, általában kedvezőtlenül hatottak a munkásosztály és a lakosság élet-színvonalára és súlyos nehézségeket okoztak a népgazdaságnak.

Központi Vezetőségünk ezért egy sor határozatot hozott pártunk vezetésének megújítására, pártunk és a tömegek közötti kapcsolatok további elmélyítésére, a munkásosztály vezető szerepének fokozottabb biztosítására, a munkás-paraszti szövetség további megerősítésére. Ezek a határozatok megvilágították a szocializmus hazánkban történő építésének egy sor aktuális problémáját és a kapitalizmusból a szocializmushoz való átmenet jelenlegi időszakának legfontosabb, most felmerült új kérdéseit és a belőlük folyó új feladatokat.

Ezek a határozatok a párt általános elvi irányvonalának és gyakorlati munkájának alapvető feltételeit pártunk belső helyzetének, a pártvezetés módszerének, káderpolitikájának és ideológiai munkájának megújításában, az

új szakasz gazdaságpolitikai feladatainak megvalósításában, valamint a párt és az államvezetés közötti helyes viszony megteremtésében állapítják meg.

Gazdaságpolitikánk alapvető célkitűzése a lakosság, mindenekelőtt a munkásosztály életszínvonalának lényeges, állandó emelése, a dolgozók szociális és kulturális ellátottságának megjavítása tovább folytatva lassúbb ütemben a szocializmus építésének politikáját, mely változatlanul pártunk fő irányvonala. Ennek megfelelően csökkenteni kell az iparosítás ütemét, mindenekelőtt a nehézipar fejlesztésének ütemét, felül kell vizsgálni a népgazdaság fejlesztési terveit és ennek kapcsán a beruházásokat. Viszont emelni kell a beruházásokat a mezőgazdaságban, növelni kell a mezőgazdaság termelését és hozamát, beleértve az egyéniileg gazdálkodók gazdaságait, lassítani kell a termelőszövetkezetek szám-szerű fejlesztését.

E célkitűzések megvalósítása erősíti pártunk befolyását, megnöveli munkásosztályunk tekintélyét, vezetőszerpét a munkás-paraszti szövetségben belül és megszilárdítja magát a munkás-paraszti szövetséget.

A határozatok óta eltelt négy hónap tapasztalatai azt bizonyítják, hogy Központi Vezetőségünknek a határozatokban lefektetett vonala teljes mértékben helyesnek és célravezetőnek bizonyult.

I. A Központi Vezetőség júniusi határozatainak végrehajtása a pártéletben

Túlzás nélkül el lehet mondani, hogy mióta pártunk fennáll, párttagjaink ilyen széles körben és ilyen alaposan nem tárták fel és tárgyalták meg pártvezetésünk módszereit, hiányosságait, a párt elméleti és gyakorlati munkájában elkövetett hibákat és kijavításuk módját.

A KV határozatainak új célkitűzései, valamint megtárgyalásuk mozgásba hozta az egész párttagságot a határozatok megtárgyalása folyamán és ennek következtében frissebb, egészségesebb légkör, a bátor, éles kritika és önkritika eddig nem tapasztalt új szelleme jelentkezett, nemcsak a pártban belül, de számos helyen a párttagok között is. A választott tömegek között is. A választott tömegek vezetői gyakran ösztönözés nélkül is megkezdtek beszélni a párt munkájának hiányosságait és hozzáfogtak a hibák kijavításához. Megállapítható, hogy a KV határozatainak nyomán javulás mutatkozik a pártmunkában és ezen túl van javulás a párt és a munkásosztály, a párt és a paraszti tömegek viszonyában is.

Ugyanakkor már érkeznek hozzánk felzések, melyek felhív-

ják a párt és az államvezetés közötti helyes viszony megteremtésében állapítják meg. Gazdaságpolitikánk alapvető célkitűzése a lakosság, mindenekelőtt a munkásosztály életszínvonalának lényeges, állandó emelése, a dolgozók szociális és kulturális ellátottságának megjavítása tovább folytatva lassúbb ütemben a szocializmus építésének politikáját, mely változatlanul pártunk fő irányvonala. Ennek megfelelően csökkenteni kell az iparosítás ütemét, mindenekelőtt a nehézipar fejlesztésének ütemét, felül kell vizsgálni a népgazdaság fejlesztési terveit és ennek kapcsán a beruházásokat. Viszont emelni kell a beruházásokat a mezőgazdaságban, növelni kell a mezőgazdaság termelését és hozamát, beleértve az egyéniileg gazdálkodók gazdaságait, lassítani kell a termelőszövetkezetek szám-szerű fejlesztését.

Ezek az elvtársak elfelejtik, hogy a bátor önkritika pártunknak — és az összes kommunista pártoknak — legjobb tradícióihoz tartozik. Mi nem féltünk rámutatni hibáinkra és tévedéseinkre 1945-46-ban, amikor az elcsúszott ütemekkel még nyilván folyt és még nem dőlt el a harc, amikor önkritikánkra, beismert hibáinkra teljes erővel csapott le az ellenség, mondván, hogy „látom, a kommuniztál maguk is bevallják, hogy tévedtek”. Ellenségeink nem értették meg, hogy mi azért beszéltek pártunk nyíltan gyengeségeinkről, mert el voltunk szánva, hogy leküzdjük őket. Mi ezen a téren nagy tanítónk, Lenin nyomdokait követjük, aki azt hirdette:

»Mindazok a forradalmi pártok, amelyek eddig elpusztultak, azért pusztultak el, mert elbizakodtak és nem tudták megállni, hogy miben rejlik az erejük és félték beszélni gyengeségeikről. De mi nem pusztulunk el, mert nem féltünk beszélni gyengeségeinkről és megtanuljuk leküzdeni ezeket a gyengeségeket.»

Mi megfogadtuk Lenin tanácsát: »A politikai pártnak saját hibáitól való viszonya egyik legfontosabb és legbiztosabb ismérve a párt komolyságának és annak, hogy miként teljesíti a valószínűleg kötelező feladatokat. A hibát nyíltan beismerni, okait feltárni, elemezni azt a helyzetet, amely a hibát szülte, gondosan megvitálni, hogy milyen eszközökkel lehet a hibát kijavítani, — ez jellemzi a komoly pártot, így teljesíti a párt kötelességét, így neveli és tanítja az osztályt, azután pedig a tömegeket is.»

Központi Vezetőségünk ennek a lenini tanításnak szellemében járt el, amikor júniusi határozataiban bátran feltárta hibáinkat, kiemelte okait és kidolgozta a rendszabályokat, amelyek alkalmasak kijavításukra. Kritikánk és önkritikánk ösztönözéséből és mélységéből győződünk meg pártunk, a munkásosztály, a parasztság, az egész dolgozó nép arról, hogy nem hunyunk

szemet a bajok felett, hogy megtaláljuk a hibákat és hogy megkeressük, kidolgozzuk a segítség módját. A bajok ez ösztönöz, kezdőzetlen fellárása a biztosíték a dolgozó nép szemében arra, hogy segítettünk a feltárt, a megállapított bajokon.

Az ilyen termékeny, teremtő kritika és önkritika erősíti a párt tekintélyét, szorosabbra fűzi a párt és a munkásosztály, a párt és az egész dolgozó nép viszonyát.

A széles pártdemokrácia nélkül nem lehet erősíteni a párt és a tömegek kapcsolatát. A kritikát, a demokráciát az állami szerveknél, a tanácsoknál is érvényre kell juttatni, ha azt akarjuk, hogy dolgozó népünk bizalommal és megbecsüléssel viseltessen irányukban.

Rákosi elvtárs ezután arról beszélt, hogy a KV határozatainak megtárgyalása következtében jelentősen megnőtt pártunkban az ideológiai kérdések iránti érdeklődés. Ugyanakkor a haladás pártunk ideológiai és elméleti munkájának területén a leglassabb, komoly eredményről, vagy éppen fordulatról e téren szó sincs. Azoknak a határozatoknak végrehajtása, melyeket Központi Vezetőségünk, a párt ideológiai és elméleti terén megállapított elmaradás felszámolására hozott, még a kezdet-kezdetén áll. Politikai Bizottságunk e téren nem tudott lényeges változást létrehozni. Maga a Politikai Bizottság sem foglalkozott rendszeresen és alapvetően ideológiai és elméleti kérdésekkel. Ennek tudható be, hogy a Szabad Nép és a Társadalmi Szemle, de egyéb lapjaink és folyóirataink is — egész csekély kivételtől eltekintve — még mindig félve, vontatottan, általánosságban nyulnak az ideológiai kérdésekhez, különösen fejlődésünk új szakaszával kap-

II. A dolgozók életszínvonalának emelése

Azok az intézkedések, amelyek Központi Vezetőségünk és kormányunk határozatai alapján a lakosság, elsősorban az ipari munkásság életszínvonalának emelésére vonatkoznak, — árleszállítások, lakásépítkezések, tatarozás, adómérséklés, a beszolgáltatás csökkentése, a mezőgazdaság fejlesztése, a termelőszövetkezetek megerősítése, a lakosság jobb kiszolgálása, a munka- és egészségvédelem megjavítása — ismeretesk, Mind e rendszabályunkat a dolgozó nép helyesléssel és megelégedéssel fogadta. Ezeknek az intézkedéseknek eredményeképpen az ipari munkások reálbére jelentősen emelkedett.

Élüzem lett a Mezőhegyesi Cukorgyár

Teremtse végre rendet az illetékesek a Battonyai Téglyagyárban

csolatos problémákhoz. Az egészséges szellemű haladást szolgáló ideológiai viták, melyeknek szükségességét a KV határozata megállapította, még mindig nem indultak meg.

A Politikai Bizottság beszámolója a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a

Központi Vezetőség határozatainak végrehajtásából rendkívül jelentős feladatok hárulnak a szakszervezetekre és a DISZ-re,

amelyek még csak a kezdő lépéseket tették meg a határozatok megvalósítására. A beszámoló a következőkben összegezte a határozatok hatását a párt életére:

Összefoglalva: Központi Vezetőségünknek pártunkra vonatkozó 1953 június 28-i határozatai minden tekintetben helyeseknek és eredményeseknek bizonyultak. Hatásukra javult, erősödött a vezető szervek és a párttagság, a párt és a tömegek közötti kapcsolat. Tudatosabbá vált a pártban a lömegmunka, és a tömegekről való gondoskodás jelentősége, szilárdabbá vált a párt politikai, szervezeti egysége és ezzel megnőtt pártunk vezetőereje, akcióképessége.

Mindezeket az eredményeket azonban csak kezdetnek lehet tekinteni, s a Központi Vezetőség idevágó határozatainak pártéletünkbe való átültetése, meggyökeresítése és megszilárdítása döntően még a jövő kérdése. Komoly sikerről ezen a téren csak akkor beszélhetünk, ha majd a határozatok valóban pártmunkánk korszakos, elválaszthatatlan alkalmassá lesznek.

A megtett intézkedések következtében a munkások és alkalmazottak jövedelme 1953 második felében egymilliórd forinttal növekszik.

Ezenkívül például a békekölcsön összegének csökkentése a munkások és alkalmazottak vásárlóerejét mintegy hétszázmillió forinttal növelte. Eddigi intézkedéseink következtében

a munkások, alkalmazottak és másrészt a parasztság már ebben az évben mintegy négy-

(Folytatás a 2. oldalon)

Rákosi Mátyás elvtárs beszéde a Központi Vezetőség 1953. október 31-i ülésén

(Folytatás az 1. oldalról.)

milliárd kilencszázmillió forintot kitevő különböző kedvezményben részesül.

Az eddig megtett intézkedések 1954-ben a munkásoknak és alkalmazottaknak, másrészt a parasztságnak külön-külön mintegy hárommilliárd forintot kitevő megtakarítást biztosítanak. A Központi Vezetőség és a kormány határozatának megfelelően Budapesten és az ipari városokban augusztus 1-én megkezdődött az épületek tatarozása és a felélt lakásépítési program végrehajtása.

A párt és a kormány határozatainak nyomán folyik az ipari termelés és a beruházások átcsoportosítása. Ezzel biztosítjuk a könnyű- és élelmiszeripari termelésének növelését — tehát a fogyasztási és közszükségleti cikkek mennyiségének növelését, minőségének javítását és főként a mezőgazdaság gyors fejlesztését. Ennek megfelelően az 1954. évi népgazdasági tervben lényegesen csökkenniük a nehézipari beruházások, ugyanakkor az eddignél gyorsabb ütemben fejlődik a könnyű- és élelmiszeripari termelése.

Lényegesen meg kell változtatnunk a fogyasztási és termelési javak termelésének arányát a fogyasztási cikkek javára

és biztosítanunk kell, hogy a nehézipari üzemi is jelentős mértékben gyártsanak közszükségleti cikkeket. Gyorsabb ütemben kell fejlesztenünk azon iparágak termelését, amelyek a mezőgazdaság fejlődését segítik elő.

Rá kell mutatnunk arra, hogy népgazdaságunk fejlesztési terveinek átvizsgálása, a beruházások terveinek átcsoportosítása és csökkentése rendkívül fontos tartalommal bír. Különösen fontosak azok a kedvezmények, melyekhez parasztságunk a begyűjtés csökkentése, a hátralékok elengedése révén jutott, valamint az a rendelkezés, amely a begyűjtési kötelezettséget három évre előre, egyszerre állapítja meg.

E rendszabályok hatására az egyénileg dolgozó parasztság termelési kedve javult, nőtt és szilárdult biztonságérzete is.

Ezt mutatja, hogy az egyéni gazdák részéről egyre fokozódik a kereslet a mezőgazdasági gépek, a tenyészállatok, lovak, a nemesített vetőmagcserre iránt és főleg ezt bizonyítja a tartalékföldek hasznosításának sikeres menete.

Október közepéig, a körülbelül 800 ezer katasztrális holdat kitevő tartalék területből (melyből 643 ezer katasztrális hold a szántó) már 90 százalékot öt-éves időtartamra bérbeadtak és sok kőszeg akadt, ahol több volt a bérleti igény, mint a rendelkezésre álló tartalékföld. Ebből egyénileg gazdálkodók 430 ezer katasztrális holdat bérleltek. Egyénileg gazdálkodók saját tulajdonukba kérték vissza 60.000 katasztrális holdat. A tartalékföldök bérbevétele egyik fontos

mutatója a párt- és kormányhatározatok helyességének.

Végrehajtásra kerültek azok a határozatok is, melyeket a Központi Vezetőségünk és kormányunk a népi demokratikus állam és a lakosság közötti helyviszony létrehozására, a törvényesség helyreállítására hozott. Végrehajtásra került a széleskörű amnesztia, megszünt az internálás rendszere, feloszlattuk az internálótáborokat, megszünt a kitelepítés. Létrejött a törvényesség egyik fontos biztosítója, a legfőbb ügyészség. Bár még most is előfordul a dolgozókkal való rideg bánásmód a hatóságok részéről és a törvényesség betartásánál a legelső állami szervek működésében még sok a kívánnivaló, ezeket az intézkedéseket a lakosság megelégedéssel és helyességgel fogadta. Az ország törvényes rendje, a lakosság nyugodt, biztonságos életkörülményei ugyanakkor megkövetelik, hogy minden állampolgár tartsa tiszteletben a törvényeket, fegyelmezetten tegyen eleget kötelezettségeinek. Ervényt kell szerezni az állampolgári felelősség minden téren: az adófizetésnél, a begyűjtésnél, az összes állampolgári kötelezettségek hiánytalan teljesítésénél.

Termelőszövetkezetek megszilárdítása

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekben most a fő feladat nem a további területi, vagy mennyiségi növelés, hanem a megszilárdítás, a terméshozam növelése, a jövedelmezőség emelése. Központi Vezetőségünk és kormányunk azon határozata után, hogy az önkéntesség elvének aláhúzásával az idén a termelőszövetkezetekből a tagok kielégelhetnek, sőt a szövetkezetek megfelelő többség követelésére fel is oszthat, a termelőszövetkezetek összes ellenzéi sorompóba léptek és általános támadásba mentek át. A termelőszövetkezetek megerősítésére hozott sorozatos kormányintézkedések segítségével azonban pártunk tagjai az első hetek kezdeti nehézségeit és bizonytalanságait leküzdve,

a termelőszövetkezetek pártunkon kívüli aktíváival összefogva, egyre határozottabban álltak ki a szövetkezeti gazdálkodás ügye mellett, megfordították a helyzetet és fokozatosan viszszaeszközözték a falu szövetkezetiellenes, kapitalista, reakciós erőt.

Megállapítható, hogy a termelőszövetkezetek és csoportok nem egészen tíz százaléka oszlik fel. Azoknak az új tagoknak a száma, akik már az idén összel beléptek a termelőszövetkezetekbe, meghaladja a háromezretet. A kilépők között sok az idén, vagy a tavaly ősszel belépett tag, akiknek javarésze még nem is dolgozott kollektívában és sok az olyan középparaszt, aki a kezdeti nehézségeivel és gyermekbetegségeivel küzdő új, fiatal termelőszövetkezetekben nem találta meg gazdasági számítását, vagy akit elkedvetlenülített az egyes szövetkezetekben fellépő ellentét, mely az ottani szegényparaszti és középparaszti között mutatkozott. A kilépők közt jelentékeny azoknak a száma, akiket az önkéntesség elvének megsértésével vittek a szövetkezetbe.

A termelőszövetkezetek megszilárdításáért folytatott harc megmutatta, hogy a

nagyüzemi szövetkezeti termelés gondolata a falun már mély gyökeret vert, hogy erős,

fejlődőképes, százezreket számoló

tábor, van, mely híven kitart a szövetkezés mellett. De azt is megmutatta, hogy a termelőszövetkezetek létrehozásakor sok helyen durván megsértették a belépés önkéntességének elvét, hogy a szövetkezet vezetése gyakran nem volt demokratikus, hogy géppálmásaink még nem tudnak elég támogatást nyújtani nekik, hogy

III. Továbbfejlesztésünk kulcskérdése: a mezőgazdaság fejlesztése

Rákosi elvtárs ezután hangsúlyozta: iparfejlesztésünk eddigi ütemének lassítását, beruházásaink átcsoportosítását és átállítását — elsősorban a mezőgazdaság fejlesztésére — megköveteli az, hogy

ilyen rendszabályok nélkül nem tudjuk biztosítani népünk állandóan növekvő anyagi és kulturális szükségleteinek kielégítését.

Népgazdaságunkban a döntő, irányító, meghatározó pozíciók az ipar, a közlekedés, a bankok, az állami gazdaságok, a kereskedelem legnagyobb része, a munkásszabály államának kezében vannak. Ennek következtében a szocializmus gazdasági alap-törvénye lényegében nálunk is érvényes.

Tudvalevő azonban, hogy mezőgazdaságunkban még messze túlsúlyban van a kisártermelő paraszti gazdaság. Világos, hogy a paraszti kisártermelő gazdaság nem tudja oly mértékben biztosítani a javaknak azt az állandó emelkedését, amit a legfejlettebb technika alapján termelő szocialista nagyüzemi mezőgazdaság. De fejlődésünk eddigi menete a mezőgazdaságban megmutatja, hogy még hosszú esztendőkre a paraszti gazdaságok termelése számunkra nélkülözhetetlen és döntő fontosságú lesz.

Társadalmunk anyagi és kulturális szükségleteinek növekvő kielégítése, egész szociális építésünk érdeke parancsosan megköveteli tehát, hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel növeljük a paraszti gazdaságok termelését, benne az élelmiszerek termelését. Ezért meg kell növelni az egyéni parasztság biztonságérzetét, minden eszközzel segíteni kell termelési kedvét, minden módon a kezére kell járni, hogy megkönnyítsük neki a többtermelést, hogy érdekelte tegyük a többtermelésben.

Rendelkezésre kell bocsátani mindazokat az eszközöket, amelyek a többtermelést elősegítik: a műtrágyát, növényvédőszereket, gépi munkát, nemesített vetőmagot, fajállatot, egyszóval mindent, aminek eredményeképpen megnő az egyéni paraszti gazdaságokban is a termelés eredménye.

Erdekeltségét a többtermelésben azzal is serkenteni kell, hogy elkészítjük és eljuttatjuk a faluba mindazokat az árukat, amelyekre a parasztságnak szüksége van, amelyeket szívesen vásárol és amelyekben az utolsó időkben hiány mutatkozott. Az ilyen, számára szükséges áru bőséges legyártásának kérdése visszavezet bennünket az ipari beruházások átállításához, mert a parasztság

begyűjtő szerveink, termelői vállalatok nem egyszer inkább gátolják, mint elősegítik a termelőszövetkezetek fejlődését. Megmutalkozott az is, hogy párt-szervezeteink a tszcs-ken belül sokszor még gyengén működnek, s hogy a tanácsok és az állami szervek távolról sem segítik a falu szocialista átépítésének e fontos és döntő részét úgy, ahogy azt kellene.

által megkövetelt áruk és fogyasztási cikkek gyártását más-kepp, mint iparunk átcsoportosításával, megoldani nem tudjuk. Ipari termelésünknek és beruházásainknak az az átállítása, melyet pártunk és kormányunk határozatai megkövetelnek, ilyen módon szoros kölcsönhatásban áll egész népünk növekvő anyagi és kulturális szükségleteinek kielégítésével, egész szocialista építésünkkel és ez mutatja, hogy a helyes határozatok végrehajtásának eredménye milyen széles körre terjed ki és milyen mélyreható.

A NEP helyes alkalmazása Központi Vezetőségünk és kormányunk azon határozatait, melyek a mezőgazdaság fejlesztését és benne a szocialista szektor támogatását, az egyénileg dolgozó parasztságnak az eddiginél fokozottabb támogatását irányozták elő, nem egy elvtársunk úgy értelmezte, hogy mi most trükkölünk rá az úgynevezett NEP-re, arra az új gazdaságpolitikára, melyet Lenin kezdeményezésére a Szovjetunió a polgárháború befejezésekor kezdett megvalósítani.

Ez a nézet téves. A NEP-nek megfelelő új gazdaságpolitikát mi már akkor kezdtük, amikor a fordulat éve után nálunk hatalomra jutott a munkásszabály és megkezdte a szocializmus építését.

A NEP minden ország szocialista forradalmának elkerülhetetlen szakasza, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmeneti időszak. A NEP a proletárdiktatúrának arra irányuló politikája, hogy ne közvetlen termékesérvével, ne piac nélkül és a piac megkerülésével, hanem a piac felhasználásával, a piac útján küzdje le a kapitalista elemeket és építse fel a szocialista gazdaságot. Ez a politika lehetővé teszi, hogy a parasztság beadási kötelezettsége után fennmaradó áruját a szabadpiacon eladja és ezzel saját gazdasági érdekeltségén keresztül hozzájáruljon a szocializmus építő ipari munkásság, a város jobb ellátásához, jobb élelmiszeréhez.

Ezt a politikát folytattuk mi is, miután a munkásszabály hatalomra jutott hazánkban. A hiba azonban ott volt, hogy a politikát olyan megszorításokkal (szinte teljes állami gabonamonomopólium, az állatfelvásárlások állami monopóliuma, a mezőgazdasági áruk szállítási engedély-

hez kötése, stb.) alkalmaztuk, amelyek jelentékenyen csökkentették hatályosságát és eredményeit. 1951. december 1-én, amikor a jegyrendszert megszüntettük, ezeknek a NEP-et korlátozó intézkedéseknek jelentékeny részét eltöröltük. Erre annál is inkább szükség volt, mert iparunk fejlődése, valamint a jegyrendszer megszüntetését követő megnövekedett élelmiszervásárlások ezt szükségessé tették. Ebben a helyzetben a NEP helyes alkalmazásának egyik legfőbb feladata az lett volna, hogy minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítsük, serkentjük a mezőgazdaság termelését és hasunk oda, hogy a parasztság nagy többségét kitevő egyéni gazdálkodók minél több árut hozzanak a piacra. A többtermeléshez több műtrágya is kellett volna, több, jobb gépi munka rendelkezésre bocsátása, előnyös termelési szerződés, kedvezmények és egy sor egyéb intézkedés, mely a parasztság termelési kedvét és áru-termelését fokozta volna. Ehelyett mi a megnövekedett szükségletre úgy akartunk gondoskodni, hogy emeltük a beadási kötelezettségeket és ezzel csökkentettük azt az árumennyiséget, amit a parasztság szabadpiacon eladhatott. A tetejébe egyre kevesebb műtrágyát, kevesebb kiegészítő és gépi munkát adtunk a földművesek nagy többségét kitevő egyénileg dolgozó gazdáknak, ami persze nem segítette elő a többtermelést.

Miúgyis együttvéve oda vezetett, hogy a parasztság termelési kedve csökkent, sőt az egyénileg dolgozó paraszti tézisek egy részén otthagyták a földet s elmentek az iparba, az állami gazdaságokba, ahol jobban megtalálták számításukat. Azok az intézkedések tehát, amelyeket most pártunk és kormányunk e téren foganatosít, nem a NEP kezdetét jelentik, hanem azoknak a hibáknak a kijavítását, amelyek a NEP eddigi alkalmazása folyamán elkövetlünk.

Ezek az intézkedések egyrészt megnyugtallják az egyénileg dolgozó parasztoakat, erősítik biztonosságérzetüket, másrészt a nyújtott kedvezmények és előnyök útján többtermelésre serkentik őket, s odahatnak, hogy elhárítsák azokat az akadályokat, melyek fékezték eddig az egyéni parasztság termelési kedvét, melyek akadályozták az egyénileg dolgozó paraszti termelésének fejlesztését, s ami ezzel összefügg, akadályozták a piacra kerülő élelmiszerek mennyiségének növelését. Az egyénileg dolgozó paraszti termelési kedvet, melyet a tartalékföldekből.

(Következő számunkban közöljük a beszéd folytatását.)

Pénzjutalmat kaptak a tagszervezéssel és részegybefizetéssel kapcsolatos felvilágosító munkában legjobban földművesszövetkezeti dolgozók

A földművesszövetkezetek, a járási és megyei szövetségek dolgozói októberben széleskörű felvilágosító és szervező munkát végeztek a földművesszövetkezetek és a falusi lakosság közötti kapcsolatokról. Munkájuk eredménye, hogy októberben közel ötezezer dolgozó paraszti lépett a földművesszövetkezeti tagok sorába.

A felvilágosító és szervezői munkában a megyei szövetségek között a veszprémi megyei bizottság a legjobbnak. Kimagasló eredményt ért el a szabolcs-, pest-, bács- és fejérmegyei szövetség is.

A SZOVOSZ a munkában élenjáró megyei szövetségek dolgozói között 26.000 forint pénzjutalmat osztott ki.

Jól fizet a gyap

Az orosházi »Dózsa« szövetkezet gazdaságát, ezévi jövedelmét növelő hold kiterjedésű gyapótermése. A gyapó termést négy munkás szedi. Mindegyik azonos ten, ahol a kapálást és csolást végezte. Ennek munkacsapatok közötti versenye sem mai keltenben végezték ők a már a tavaszon.

— Meglátjuk, hogy gyapója lesz szebb — gatták akkor egymásnak. Most aztán ott tartan eldönthetik: ki dolgozott letebbent? A gyapószedke előtt sem kétséges,

Berta Pálné gyapóati munkacsapat

vezet a versenyben. Az jük a legmondosítottabb; gyommentes, csak a fe mőkkel telezött, barna veket rezegetli az őszi sz

Az ismeretterjesztő Társas

A foszforsavas

Hogy növényeink termelés melőszövetkezetek, egyéni telajerő fenntartására. A táplá várbatunk magasabb termést- álló- és műtrágyázással. A tr anyagokkal való ellátása. Ugya letevényé, tehát a munka elv egy másik csoportja a televény már fel tudja venni. A eunek következtében a talaj n dők teljes mennyiségét fel t

Hogyan kezeljük helyesen a trágyának a megfelelő nedv anyag, akkor penészesedést követvénátos korhadás helyett, bő anyag arányt úgy tudjuk biz számolásaitonként naponta 3-4 vesitragyát egy-két napig la vesitjük és tömjük. Csak így eelt szolgálja az istállótrágya

A fentiekben látjuk, hogy me. Ezt meg tudjuk javítani, fát, vagy nyersfoszfát alakjában jük az istállótrágya mennyiségét mert a szuperfoszfáttal, vagy több nitrogént tud megkötni. amikor valami oknál fogva ke szalma, az nehezen megszűk benne az erjedés. A szuperfosz akkor szabad részörni az istálló az istállóban, az állatoknál k Jesszük az istállótrágyát, ha e lehet számolni. A nyersfoszfát illa a nyersfoszfátot közvetlen trágya közé szórjuk, az erjedés nek hatóképessége olyan, mint az istállóban az almra is ki f átból egy, megyed kilót, szuper szórni. A nyersfoszfáttal törté annál nagyobb a termésközö trágyázással jelentős pénzösszege fából 300 kg szükséges. Ehelyett állt istállótrágya. A 300 kg szu ára pedig 90 forint. A megtakar ha meggyekben minél több term foszfáttal erjesztett istállótrágyát terméshozamát.

Segítsék jobban a burg

Békés megye a burgony gyűjtésben 17. helyen állt. vember 2-i, országos ért szerint. A lemaradás nemc tanács hiányos munkájából dik, hanem a tömegszerve sem kellően mozgósították jaikat a begyűjtés elősegít A földművesszövetkezetek rendű feladata lenne jó felv sító, meggyőző politikai m val mozgósítani a burgonya beadására. Egyes járáso mint például a mezőkövő járásban is fejtettek ki nemi tevékenységet, me wlapján 56.5 százalékban te tette a járás burgonyabeadá vét. Azonban a békési járás r össe 21.7 százalékán tart h

Jól fizet a gyapot az orosházi Dózsa termelőszövetkezetben

Az orosházi »Dózsa« termelőszövetkezet gazdaságát, a tagok ezévi jövedelmét növeli a 170 hold kiterjedésű gyapotföld bő termése. A gyapot betakarítása most van a legjavában. A hófehér termést négy munkacsapat szedi. Mindegyik azon a területen, ahol a kapálást és a kacsolást végezte. Ennek alapján a munkacsapatok között levő párosverseny sem mai keletű. Versenyben végezték ők a munkát már a tavaszon.

— Meglátjuk, hogy kinek a gyapota lesz szebb — mondogatták akkor egymásnak.

Most aztán ott tartanak, hogy eldönthetik: ki dolgozott becsületesebben? A gyapotszedők egyike előtt sem kétséges, hogy

Berta Pálné gyapoptermelő munkacsapata

vezet a versenyben. Az ő földjük a leg gondozottabb; tiszta, gyommentes, csak a fehér csomókkal telezött, barna gyapottöveket rezegetti az őszi szél. Emel-

lett a legjobb terméseredmény is ők érték el idáig.

Berta elvtársnőék még október elején kezdtek el a szedést, a kikovadt gyapoptövek száma ettől kezdve nap-nap után egyre több lett. Bőségesen lett munkája a 20 főből álló munkacsapatnak. Jól dolgoztak a növény-

Legjobb: Benkő Ferencné, Beke Mihályné

Mindkettő megszedi a napi 65 kg-ot. Ok a termelőszövetkezet »gyapotszedő mester« jelöltjei. Még november 7-e előtt megszedték a nagy évforduló tiszteletére vállalt 12 mázsát.

— A gyapotszedés az, amivel igazán szelni kell — vélekedik Beke elvtársnő. — Nem utolsósorban ezen múlik, hogy mennyit kapunk a zárszámadáskor.

Eddig négy mázsát szedtek le holdjáról. Valamennyi elsőosztályú. Előreláthatólag hétmázsás átlagtermés lesz a munkacsapat által művelt 25 holdon. Lesz munka bőven, még a hátralevő

ápoláskor — van most bőven mit szedni. Már az előszedéskor nem egy szedő 200 százalékra teljesítette napi normáját.

— Nincs közöttünk olyan, aki ne szedné meg a kiszabott mennyiséget — mondja büszkén Berta elvtársnő. — De olyan igen, aki háromszorosát teljesíti.

részt betakarítják, de meglesz az értelme. Hiszen ezáltal mintegy 200 ezer forinttal növelik a termelőszövetkezet jövedelmét, ha figyelembe vesszük azt, hogy a jó minőségért prémiumot is kapnak.

Ahhoz, hogy ezt elérhessék, bizony kemény munkát kell kifejteni. Erre gondolt Benkő Ferencné, Beke Mihályné meg a többiek, mikor gyors kezekkel szedik a gyapotot. Munkájukat nem gátolja, inkább serényebb mozgásra készíti a szemerkélő eső.

Baráth László.

Az Ismeretterjesztő Társulat rovata

A foszforsavas trágyaerjesztés jelentősége

Hogy növényeink terméshozamát állandóan növelni tudjuk, fontos, hogy termelőszövetkezetünk, egyénileg dolgozó parasztjaink különös gondot fordítsanak a talajerő fenntartására. A tápláló anyagban szegény, rossz szerkezetű talajból nem várhatunk magasabb termést. Ezért fokozni kell talajaink termékenységét istálló- és műtrágyázással. A trágyázás célja a talajban lévő apró élőlények tápanyagokkal való ellátása. Ugyanis ezek az élőlények alakítják át az istállótrágyát televényre, tehát a munka elvégzéséhez tápanyagokra van szükségük. Az élőlények egy másik csoportja a televényt ásványi anyagokká alakítja át ezeket a növény már fel tudja venni. A felhalmozódott televényt javítja a talaj szerkezetét, ennek következtében a talaj nem cserepesedik be olyan könnyen, a lecsó csapadék teljes mennyiségét fel tudja venni és azt meg is tudja tartani.

Hogyan kezeljük helyesen az istállótrágyát: mindenképpel biztosítani kell a trágyának a megfelelő nedvességtartalmát, mert ha nem elég nedves az állomány, akkor penészedés következik be, ha pedig túlságosan nedves, akkor a kiválasztott korbácsos helyett, bűzös rothadás lesz tapasztalható. Az ürülék és állomány arányát úgy tudjuk biztosítani, ha az állandóan istállózott állatok alá, számosállatonként naponta 3—4 kg állományt szórunk. Az istállóból kikerülő nyerstrágyát egy-két napig lazán hagyjuk, amikor elérte a 60 fokot, megnedvesítjük és tömítjük. Csak így tudjuk megőrizni a trágya értékes anyagait. Ezt a célt szolgálja az istállótrágya szakaszos kezelése.

A fentiekben látjuk, hogy az istállótrágyának ényészetlen kell keresztülnemnie. Ezt meg tudjuk javítani, ha a trágyába foszforsavat adagolunk, szuperfoszfát, vagy nyersfoszfát alakjában. Ezzel az eljárással rendkívül mértékben növeljük az istállótrágya mennyiségét és minőségét. Kevesebb lesz a nitrogén-vesztés, mert a szuperfoszfáttal, vagy nyersfoszfáttal foszfort viszünk a trágyába, ami több nitrogént tud megkötni. Az istállótrágyát szuperfoszfáttal akkor erjesztjük, amikor valami oknál fogva kevés az állomány. Ha a trágyában kevés az állomány, az nehezen melegszik fel és ennek következtében lassan indul meg benne az erjedés. A szuperfoszfát biztosítja a nagyobb fokú felmelegedést. Csak akkor szabad részörni az istállótrágyára, amikor azt telepen széttergettük, mert az istállóban, az állatoknál köröm-bántalmakat idézhet elő. Nyersfoszfáttal erjesztjük az istállótrágyát, ha a trágyában sok a szalma, túl erős felmelegedésre lehet számolni. A nyersfoszfát kissé hűtőleg hat és a felmelegedést ellensúlyozza. Ha a nyersfoszfátot közvetlen a talajra szórjuk, nem oldódik, azonban, ha a trágya közé szórjuk, az erjedés folyamán olyan termékek keletkeznek, amelyeknek hatékonyabbá válik, mint a szuperfoszfát foszforsavá. A nyersfoszfátot az istállóban az állomány is ki lehet szórni. Számosállatonként naponta nyersfoszfáttal egy-megyed kilót, szuperfoszfáttal egy fél kilogrammot kell a trágyára szórni. A nyersfoszfáttal történő trágya-erjesztés nem kíván sok munkát, de annál nagyobb a terméshozamát. Azonkívül nyersfoszfáttal erjesztett istállótrágyával jelentős pénzügyi takarítást meg. Például gyapot alá szuperfoszfáttal 300 kg szükséges. Ehelyett azonban elegendő 150 kg nyersfoszfáttal erjesztett istállótrágya. A 300 kg szuperfoszfát ára 180 forint, a 150 kg szuperfoszfát ára pedig 90 forint. A megtakarítás tehát 90 forint kat. holdanként. Jó lenne, ha megynénkben minél több termelőszövetkezet, egyénileg dolgozó paraszt nyersfoszfáttal erjesztett istállótrágyát készítené, mely jelentősen növeli a növények terméshozamát.

BALLA ISTVÁN TIT agrártudományi szakoszt.

Segítsék jobban a földművelőszövetkezetek a burgonyabegyűjtést

Békés megye a burgonyabegyűjtésben 17. helyen állt a november 2-i, országos értékelés szerint. A lemaradás nemcsak a tanács hiányos munkájából adódik, hanem a tömegszervezetek sem kellően mozgósították tagjaikat a begyűjtés elősegítésére. A földművelőszövetkezetnek elsőrendű feladata lenne jó felvilágosító, meggyőző politikai munkával mozgósítani a burgonyagyorsbeadására. Egyes járásokban, mint például a mezőkövesdi járásban is fejtettek ki ugyan némi tevékenységet, melynek alapján 56,5 százalékban teljesítette a járás burgonyabeadási tervét. Azonban a békési járás mindössze 21,7 százaléknál tart burgo-

nyabeadásával. És a járások zöme hasonlóan áll.

Sok földművelőszövetkezet nem érvényesítette a kormányunk által biztosított gyorsbeadási prémium kifizetését. Például a csanádapácai földművelőszövetkezet csak a felsőbb szervek közbelépésére fizette ki a parasztoznak a gyorsbeadási prémiumot. Több szövetkezet csak a hét egyes napjaiban vette át a burgonyát, ami hátráltatta a begyűjtést. Földművelőszövetkezetünk vezetőinek, dolgozóinak éreznük kell, hogy az ő felvilágosító munkájukra is szükség van. De szükség van arra is, hogy az átvevőhelyeken zökkenőmentesen biztosítsák a begyűjtés menetét.

Pallag Sándor, MESZOV.

Fémgűjtési versenyre hívjuk az iskolákat

Dolgozó népünk aktívan veszi ki részét a fémgűjtésből, megértette a fémgűjtés népgazdasági jelentőségét. A fémgűjtés az ifjúságra is nagy feladatot bíz. Nekünk is ki kell venni részünket a fémgűjtésből, ennek érdekében indítottuk el iskolán belül a versenyt. A III/a. osztály párosversenyre hívta az iskola valamennyi osztályát. Az elmúlt vasgűjtés tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a verseny kiszélesítésével nagyobb eredményeket lehet elérni. Ezért mi, a Békésbani Közgazdasági Technikum tanuló versenyre hívjuk Békés megye összes iskoláit hulladékgyűjtésben és felajánljuk, hogy iskolánk száz mázsa vasat gyűjt a verseny ideje alatt.

Előre a fémgűjtő hónap sikeréért!

Nagy Mihály, DISZ-titkár, Közgazdasági Technikum, Békésbani.

Szabadidőnkben gyűjtsük a vasat

Mi, az orosházi III-as számú iskola Zrinyi Ilona úttörő csapata lelkesen vesszük ki részünket a fémgűjtésből. Az előző vasgűjtés eredményeit lelkesülve ismét nagy akaratlalt fogtunk hozzá minden hulladék és vas összegyűjtéséhez. Baranyai Olga csapatnancs elnökünk, kitűnő tanulmányi eredménye mellett, a fémgűjtésben is nagy szorgalommal veszi ki részét. Bakos József pajtás, a III. osztály tanulója már száz kapa elkészítéséhez való vasat gyűjtött. Vasárnap szabad időnkben az őr és a rajtagjai azon voltunk, hogy minél jobban nőjön a telepek udvarán az ócskavas. Minden pajtásunk arra törekszik, hogy megszerezze a »Kiváló fémgűjtő« jelvényt.

Baranyai Irén, Tompa Eszter csapatnancs, VIII. a) rajt. elnök.

...Ez a szó hangzott november 6-án délelőtt a hidasháti állami gazdaság gyapotátvevő-raktárában és bejárta az ólomzürke felhők alatt didergő hatalmas gyapotföldet, tanyaudvarokat, brigádszállásokat.

Hajdú Júlia pénteken délelőtt 9 órakor

ÉLÜZEM LETT A MEZŐHEGYESI CUKORGYÁR

Komoly és odaadó munka eredménye, hogy a Mezőhegyesi Cukorgyár dolgozói a harmadik negyedében az ország összes cukorgyárai között az elsők lettek. Ezt ünnepezték pénteken este az üzem kultúrtermében. Keltős ünnep volt ez nekik, ünnepezték a Nagy Októberi Forradalom 36. évfordulóját és a munkaverseny győzelmét, melynek alapján elnyerték az élüzem jelvényt.

Azzal érdemelték ki ezt a nagy megtiszteltetést, hogy a harmadik negyedévi répafeldolgozási tervüket 125,4, cukorgyártási tervüket pedig 121 százalékra teljesítették. Hozzájárult az üzem eredményes munkájához a karbantartási munka jó elvégzése. Kulcsár József esztergályos 852,7, Márkus Béla rakodó munkás 392,5, Pusztai Kálmán kőműves brigád 144,2 százalékos teljesítménye, de a többi brigád teljesítménye is.

Az ünnepélyen megjelent Tabák Lajos elvtárs, a Cukoripari Igazgatóság vezetője, aki örömmel adta át az üzem dolgozóinak a kitüntetést, továbbá Borbély Mihály elvtárs, a megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője, Sebestyén István elvtárs, az SZMT elnöke. Tabák Lajos elvtárs többek között elmondta, hogy: »A Cukorgyár azért lett élüzem, mert az üzem dolgozói szeretik üzemüket és nagyrabecsülik munkájukat.« Majd átnyújtotta a kiváló eredményt elért dolgozóknak, a szakma legjobbjainak a kitüntetéseket. Kiváló munkájuk után négyen kapták meg a sztahanovista oklevelet. Azokat, akik példát mutattak szaktársaiknak, lelkes munkájukkal, pénzzel is jutalmazták, 15 ezer forintot osztottak ki közöttük.

Amikor a dolgozók ünnepezték elért eredményeiket, a sorok között számosan ott voltak a délelőtti műszak munkásai közül, akik a répafeldolgozási tervüket nyolc vagonnal teljesítették túl és 210 mázsa cukorral adtak többet népgazdaságunknak. Valamennyien tudják, hogy az elsősegért továbbra is harcolniuk kell, ezért a szomszédban, a gyár épületében tovább dühörögtek a gépek, újabb munkahőstettekként küzdöttek a dolgozók. November havi vállalásuk teljesítéséért harcoltak, hogy sikerre vigyék éppúgy, mint októberben, amikor tizen felül 633 vagon répat dolgoztak fel és 5 vagon cukorral gyártottak többet előíranyatuknál. Tudják, hogy komoly feladat vár rájuk ebben a hónapban is, nem lehet visszaesés munkájukban, meg kell tartani ezt a gyönyörű kitüntetést.

Két traktoros tíz hónap alatt háromévi tervét teljesítette

Horváth Ferenc, a békésmegyei vízesfási állami gazdaság DISZ-tag traktoristája »G. 35-ös« géppel három éves tervét teljesítette tíz hónap alatt. Az erőgép éves terve 880 normálhold. A tavaszi-nyári tervében átlagosan kétszeresére teljesítette a műszaki és a napi normát. Az őszi számlás-velésben is közel háromszáz normálhold munkát végzett el Horváth Ferenc Kiss András váltótársával.

A két kiváló traktoristának igen sok része van abban, hogy a számlás-velés során országosan is az elsők közé került, a határvidék előtt tíz nappal földbe tettek a gabonamagvakat. Két héttel ezelőtt közel kétszáz normálhold hiányzott még a háromévi tervteljesítéshez. Akkor ígéretet tett a két fiatal traktoros, hogy november 7-e tiszteletére befejezi hároméves tervét.

Az adott szavukat a »forradalmi műszakban« valóra is váltották, naponta 11—12 holdon végeztek mélyszántást. November 5-re 2680 normálhold munka elvégzését jelentették a gazdaság vezetőségének, vállalásukat negyven normálhoddal teljesítették túl. A jó munkának meg is van a jutalma. Horváth Ferenc napi átlagos keresete egész évben 105 forint, Kiss András váltótársa is szeptember és októberben, két hónap alatt a példamutató munka eredményeképpen 6020 forintot vihett haza családjának.

Tizenhat nap alatt tizenkét mázsa gyapot

A csorvási állami gazdaságban a női munkacsapat kimagasló eredményt ért el a gyapotszedésben. Havrán Erzsébet, a női munkacsapat egyik tagja, amikor megkezdte szeptember 30-án a gyapotszedést, akkor 10 kilót tudott leszedni. Ezt a teljesítményt nap mint nap fokozta. Elsajátította a kétféles szovjet módszert és ez jól bevált. Tíz kilóról 71 kilóra, majd 102 kilóra, 113,6 kilóra, 115 kiló 20 dekára növelte teljesítményét és november 3-án pedig elérte a 139,3 kilót. Tizen-

hat nap alatt összesen 12 mázsa gyapotot szedett le. Havrán Erzsébet elmondta: november 7-re teljesítettem vállalásomat, de tovább harcolok azért, hogy az eddigi eredményeimet megtartsam és mielőbb befejezzük gazdaságunkban a gyapot betakarítását. Ha jól dolgozom, többet is keresek. Például ha leszedek 100 kiló gyapotot, akkor még 100 forint jutalmat is kapok a gazdaság vezetőségétől.

Annus István brigádvezető, csorvási állami gazdaság.

Teljesítette...

becsülettel teljesítette szavát, amelyben megfogadta, hogy harminc mázsa leszedett gyapotot ünnepli november 7-ét.

A hét elején, amikor a 26,51 mázsa eredményt tartott, biztosnak látta vállalásának teljesítését. Az idő azonban rosszra fordult, az

esőzés kétségessé tette terve sikerét. Már nemcsak munkatársai, de a környék lakói is érdeklődéssel figyelték lelkes munkáját. A szedést nagyban akadályozó esős idő ellenére is, szerdán 125, csütörtökön 103 kiló gyapotot szedett s a pénteki 23 kilógramm teljesítéssel

összes eddigi eredménye 30,04 métermázsas lett.

Dolgozó társai és a DISZ-isták örömmel köszöntötték kiváló társnőjüket, aki megfogadta, hogy most már az eddigi országos csúcseredményt is megdönti: eléri a 40 mázsa eredményt

Teremtse nek végre rendet az illetékesek a Battonyai Téglagyárban

El kell mondani egyet mást még egyszer a battonyai Téglagyárról. Igen, mégpedig azért, mert egyszer-kétszer írtunk az ott folyó arpcságokról, s azóta sem javult a munka. A látogató most sem lát mást a telepen, mint ácsorgó embereket. Az egyik erre, a másik arra kujtorog. Annál nagyobb a sürgős-forgás a gépházban. Négyen-ötven olajosan, maszasosan próbálkoznak a nemrég beszerzett nyersolajmotor beindításával.

— Egész nyáron erre vártunk és mégsem haladunk... Nem keresünk — méltatlankodik Debera Lajos.

Nem halad a termelés

— Nem passzióból jöttünk ide, keresni akarunk, családunknak biztosítani a megélhetést — bosszankodik Buzár elvtárs, aki az etető nyílástól jött ide megnézni, mit csinálnak a gépészek.

Közeledik az év vége és még mindig augusztusi tervükön munkálkodnak az üzem dolgozói a MT Bánya- és Építőanyagipari Egyesülés jóvoltából. Követelik, hogy teljesítsék a tervet a munkások, de nem biztosítják a műszaki feltételeket. Az olajos, maszasat emberek újra próbálkoznak a géppel.

— Mehet...! — egyet-kettőt szuszog a gép és leáll.

— Vége már ennek... itt van déli, a műszak vége és csak 400 téglát gyártottak ebben a nyolc órában.

Hiba volna, ha csak itt keresnék a bajt. De azt itt nem kell keresni, lépten-nyomon beleütközik az ember a telepen. Öntsünk tiszta vizet a pohárba. Az üzemben szélfény-hosszszában beszélnek róla, hogy Kiss János, a telepvezető nem járt valami egyenes úton és egész sor szabálytalanságot követett el. Persze, nem mertek vele szembe szállni, ne szólj szám, nem fáj fejem — hangulat alakult ki. Ebben segített neki Sztranyeczki is, az üzem egyik téglagyártója.

— Hallod, komám — szolt oda Magyar Ferenc lóápoló az éjjeli őrnek az egyik este neurégiben. — Vágják a fát a völgyben, eredj oda, nézd meg mit csinálnak. Te éjjeliőr vagy.

Akik „együttműködnek“

— Megy a fene! — ... Miért is ment volna, hiszen fia, Sztranyeczki és az akkori telepvezető, Kiss János mesterkedett ott. Másnap már az ES autója vígan porzolt Békéscsaba felé, — vitte a fát, melyen előző nap még a rigó függött — a központiaknak. Kéz kezet most, ennek alapján aztán útnak indult a telep- ről a faluba a téglá, régi torlózás fejében egy volt kocsmárosnak. Aztán próbálták helyrehozni a dolgokat, elkenni az ügyet.

— Nem akar magának más munkát is vállalni a szénhor- dás mellett, Kristó elvtárs? — szólította meg az egyik bíráló az akkori telepvezetőt.

— Nem én Jani bácsi, elég nekem ez a munka.

— Nem számít az... csak papíron legyen... — Nem állt kötelnek. Így megbízhatatlan: zett számára, illetve számukra nemcsak ő, hanem a többi is, aki észrevette ezeket a hibákat. Igyeksztek tőlük megszabadulni. „Majd mi megnézzük!“ — mondogatták a panaszkodóknak; Gutman elvtárs, a Megyei Tanács ipari osztályától és Matvon elvtárs, az ES igazgatója és komoly vizsgálatot tartottak. „A komoly vizsgálat“ alapján azután Kiss Jánost áthelyezték Füzesgyarmatra telepvezető- nek. Az ő javaslataira pedig Sztranyeczki elvtársat tették meg helyette az üzem élére. Azokat pedig, akik ki merték szom- műk mellett a szájukat is nyitni az átszervezés alapján, ugyan- csak el akarták távolítani a telepről. Sztranyeczki telepvezető ezek után otthonosan, nyugodtan érezte magát. „Másoknak pedig kuss: — ahogy mondogatni szokták erre felé. Nem sokáig kel- lett erre várni. Jött a szakszervezeti választás, amely újabb alkalom arra, hogy a kellemtelenedőktől megszabaduljunk — gon- dolta ő.

— Ti korteskedést akartok... azért csináljátok, mert nek- tek jó emberetek a Pántye, — hangoskodott Sztranyeczki... meg- lássátok, nem jartok jól vele, ha őt választjátok — változtatta meg a hangját, hogy „jóra“ bírja őket és lejárassa a régi ve- zetőséget. Így járta végig a telepet és adta tudtára mindenkinek, hogy neki nincs nyírére a régi üb, ő újat akar, a maga módja szerint. És, hogy akadtak pártolói, az nem vitás. Így aztán belekerült az üb-be az új telepvezető retyerutyája.

A választás után kiborogtak a közpönből és Pécs János műszaki vezető sok szerencsét kívánva az új üb elnökének, ki- jelentette:

— Nagyon örülünk, hogy elvállalta... együtt kell dolgozni és mielőbb el kell távolítani azokat a személyeket... szóval tudja, akik itt hangoskodnak. — O is kapott a fából.

Javítani kell a vezetésen

Azóta eltelt jó néhány hét és az ES elintéztettek véli az ügyet, holott semmit sem tett annak érdekében, hogy megjavul- jon a battonyai Téglagyár munkája. A Megyei Tanács ipari osz- tályától Gutman elvtárs „majd ezután nézi meg: — hogy az ő szavaival éljünk — mi történt. Tehát minden maradt a régiben, nem működnek a gépek, a nyersgyártás és égetés csaknem 3,5 millió téglával adós népgazdaságunknak. Ha nincs nyerstégla, nincs égetés. Lenne tehát bőven tennivaló a telepen, elsősor- ban a műszaki feltételek biztosítása és a vezetés megjavítása teré- r. Adjanak tehát megfelelő jó szakembert, aki a meglévő gépeket jól karbantartja. (Természetes, szükséges a gépház mielőbbi befeje- zése, ami kétnapos munka csupán. Az ott lévő nagy por újabb nibaforrás.) A terv törvény, amit teljesíteni kell, tehát a lemara- lásért valakinek felelni kell. Súlyos hiányosság, hogy a dol- gozók nyolc óra alatt a gépekkel annyit sem tudnak termelni, mint egy kézi téglaverő. Hiányos a dolgozók érdekvédelmével való foglalkozás. Megtalálható a fekete túlórázás, a mosdási lehe- tőség, a balesetelhárítás hiánya. Mindezek azt mutatják, az Egye- sülés igen keveset törődik a battonyai Téglagyár dolgozóinak vé- leményével.

Meg kell jegyeznünk, hogy ismételt felhívás ellenére sem javítottak munkájukon az ES vezetők, eltűrték az üzem terü- lén levő sorozatos szabálytalanságokat, a dolgozókkal szembeni lelkiismeretlen bánásmódot. Ugy gondoljuk, itt az ideje, hogy az illetékesek az ES területén e nem egyedülálló és nem kommunista funkcionáriushoz méltó cselekedetek végére járjanak.

Nagy Imre.

Rádió

November 10., kedd

Kossuth Rádió

12.15 Mai magyar és szovjet operet- lekből. 13.02 A Magyar Néphadsereg Mű- vészegylete szolistáinak hangversenye. 13.30 Toki Horváth Gyula és zenekara játszik. 14.15 Népi együttesek műsora. 14.50 Vidám hangszerszólók. 15.30 Réz- letek Gluck operáiból. 16.10 Josef Strauss: Falusi feeskék. 16.20 Rádiójáték Pióker Ignác, a Szocialista Munka Hőse életéről. 17.10 Pártoktatási előadás. 17.39 Egy falu — egy nőta. 17.50 Rézleletek Zeller: Madar- rász c. operettjéből. 18.15 A magyar rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire. 18.30 Népzene. 19.00 Hangos Ujság. 20.15 J6 munkáért szép muzsikát. 20.45 Zenés irodalmi műsor a világ ifjúságának napjára. 21.00 Rézleletek Borodín: Igor herceg c. operájából. 22.20 A második magyar zenei hét műsorából. 23.00 Az építő kommunizmus nagy országában. 23.30 Népzene.

Petőfi Rádió

7.35 Szórakoztató zene. 8.30 Balettzene. 9.20 A kis iskolások műsora. 10.10 Film- zene. 11.00 Fuvárdalok. 15.09 A magyar rádió kiségyüttese játszik. 15.40 Gergely Sándor írása a kommunizmus építkeze- seiről. 16.05 Hívogató—ostyák népdal. 16.11 Hangverseny új lemezeinkből. 17.00 Fialat művészek hangversenye. 17.35 Régi magyar operettek. 18.10 Természettud- dományos előadás. 18.45 Szórakoztató zene.

MOZI

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ, Békéscsa- ba. November 10-én: „Forró szívek.“ BÉKE FILMSZÍNHÁZ, Orosháza. No- vember 10: „Csapajev.“ PARTIZÁN FILMSZÍNHÁZ, Orosháza. November 9-11: „Zs. 8-as tártalány...“ PETŐFI FILMSZÍNHÁZ, Gyula. No- vember 10-11: „Erdel.“

Az Állami Színház műsora

November 10-én este fél 8 órakor Le- bár: „Luxemburg grófja.“ (Bsz.)

Apróhirdetések

Kézpénzért vennék kézköltőgépet, 50 em- től. Ajánlatot kérek megbízottamhoz: Zeller György, Békéscsaba, Aulich-u. 2. Mérések, gépés és villamos gyakorlat- tal. Békéscsaba, vagy a közelben állás- vállal. Cím a békéscsabai kiadóban. Iróasztalok keresünk azonnali megve- tésre: Dékési Nyomda, Békéscsaba, Lenin- út 9-11.

VIHARSAROK NÉPE az MDP Békéscsaba Pártbizottságának lapja.

Szerkesztő a szerkesztőbizottság. Felelős kiadó: Nagy Antal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békéscsaba, Szatmár-út 7, I. emelet. Telefon: szerk.: 22-85, kiadóhiv.: 21-78. Békési Nyomda, Békéscsaba. Felelős nyomdavezető: Bodánszky Pál.

Segédmunkásokat és szakmunkásokat felvesszünk budapesti építkezésekre. Vidékiek utiköltségét megtérítjük, in- gyen szállást és olosz ebédet biztosítunk. Egyszeres szerződésnél 200 forint jutalmat fizetünk, de köntünk 2-3 hó- napos megállapodást is. Jelentkezni lehet az EM. 41/1 Építőipari Vállalat munkáügyi osztályán, Budapest, V, József Attila-u. 13, III. em. 14. Paray István munkáügyi vezetőnél.

A Komlói Szénbányászati Tröszt üzeméhez nagyszámban felvesz dolgozókat

A szorgalmas, jó dolgozókból 3 hónap alatt betanított munkásokat, egy éven belül szakmunkásokat, vajúrokat ké- pezünk ki.

Kereset a bányász kollektív szerint. Földalatti munká- nál ehhez minden dolgozónak 20-30 százalék földalatti pótlék jár. Minden komlói dolgozó ehhez külön fizetésének 10 százalékát „komlói pótlék“ címén kapja. A nős és család- os dolgozók, családfenntartók évi 40q ingyen illetményben részesülnek. A hiány nélküli dolgozók minden év eltelté után egy teljes rend „hűségjutalmát“ és földalatti pótlékkal növelt alapkereztüknek 3-5 százalékáig terjedő összegben hűségju- talmat kapnak. Napi 8.70-ért háromszori minőségileg is fel- emelt, bőséges ellátást biztosítunk. Legényszállás díjtalan.

A nem önkényesen kilépettek és nem elbocsátottak — orvosi vizsgálat után — nyomban szerződést köthetnek és 600.- forint toborzási jutalmat kapnak.

A bevált és igényjogosult dolgozók és akik kitanulják a vajúrást, jövő év első negyedében, a vajúrók még ez év- ben lakást kaphatnak. A minisztertanács határozata szerint, a Komlóra munkára jelentkezőket az üzemvezetők kötelesek elengedni.

Jelentkezni lehet KOMLÓN a SZÉNANYASZATI TRÖSZTÉNEL, vagy a budapesti kirendeltségen (Budapest, V, Tanács-körút 10.)

Komlói Szénbányászati Tröszt

Forró szívek

Új olasz film

Az olasz filmgártás a II. világháború után nagyszerű fejlődésen ment ke- resztül. A „Fiúk a rács mögött“, a „Róma 11 óra“ és más olasz filmek beszél- nek erről. A most bemutatott „Forró szívek“ című filmet sajtóságios témaválasz- tása teszi érdekessé.

Kopár, sziklás vidék látkepe tárul a néző szeme elé. Szardínia szigete. Egy magános utas poroszkál az úton. Stanis Archéna, aki tíz évi távollét után most érkezett vissza szülőföldjére. De a vidék sivatársága szinte jelképe csak az emberi élet sivatárságának. Mert Stanis kifosztott és megalázott pásztorok- kal találkozhat a szigeten, akiket Elisio, a vidék urala teljesen minetelenné tett. Stanis útja Graziához, szerelméhez vezet. Graziát már megkörnyékezte Elisio. Stanis gyűlöletét csak fokozza ez a hír. Stanis segíteni akar a lakosságon és megtakarított pénzén egy teherrautó vásárol, amivel az elszegényedett pásztorok utolsó termékeit akarja a városba vinni. Nagy lelkesedéssel készül mindenki. Szeretettel dolgoznak az autó helyreállításán. Am Elisio csak gyűlölettel tudja nézni ezeket a készülődéseket. Es elkészül az autó. Az emberek már ott áll- nak csekély árukkal Stanis mellett. A tejeskannák mellé pedig, felül az egyik hegyipásztor, hogy fegyverrel védje társait szállítmányait. Kanyargós szertepu- tón halad a kocs. És egyszerre az egyik kanyarnál golyók süvitenek a szállit- mányra. Elisio emberei ezek, akik minden eszközzel meg akarják hátsítani, hogy az áru a piacra érkezzen. Izgalmas harc fejlődik ki. A támadók visz- safordulnak, de a fegyveres pásztor halálosan megsebesült.

A rögtönzött horrágyon visszavizsk a sebesültet. Mindenki éri, hogy csak Elisio keze lehet a dölgömben. Elkeseredett emberek állnak a ház előtt, ahol a pásztor fekszik. Ekkor jön Elisio. Összeszorított öklökkel indulnak felé, de Elisio álszent szavakkal fordul az emberekhez. Közben a pásztor belehalt sebesülésébe. Elisio riadtan menekül. Emberei közben jelentik, hogy az egyik támadó harminc is megsebesült. Elisio megparancsolja nekik, hogy tüssentsék el a sebesültet. Sta- nis azonban nem nyugszik meg, hogy a pásztor ártatlanul elpusztult. Egy társra kíséretében várattalanul eltávozik, hogy kinyomozza a támadókat. Még Graziától ee búcsúzik. Elisio most már azt hiszi, hogy ismét szabad a vásár. És Grazia is azt hiszi, hogy Stanis elhagyta őt. Közben Stanis elfogja a támadókat. Ontefel- dozása azonban csaknem azt eredményezi, hogy Graziát elveszít, aki első felindulásában beleegyezett abba, hogy Elisio felesége lesz.

Már az esküvő és a mulatság nagyban tart. Stanis hozza az árulókat. Az esküvő félbeszakad. Elisio pedig menekül, majd izgalmas hajszá után felövik. A film végén Stanis és Grazia most már boldogan egymásra talál.

Mario Sequi, a film rendezője az emberi történeteket állította a cselekmény középontjába. A szerelmi história kiegészítője csak a komoly szociális mon- danivalónak. Néhol azonban öncélúvá válik a mesének ez a szála. Természetesen nem kívánhatjuk egy kapitalista országban készített filmtől azt, hogy kiutat is mutasson; elég, ha be tudja mutatni a meglévő élet tarthatatlanságát. „Ebből a műzőszögből helyes és jó alkotás a „Forró szívek“.

A film szereplői közül jellemből kiemelkedik Massimo Girotti alakítása. Határozott férfit alakít, aki képesnek tartunk arra, hogy valóban a nép irányítója legyen. Graziát Eleonora Rossi játszolta; szép és őszinte volt alakítása. Mélyen tudta érzékeltetni azt a fájdalmat, amit Stanis elvesztése okozott. Roldano Lupi alakításáról egyetlen szót: undort éreztünk Elisio iránt. Ennél nagyobb dicséret nem mondhatnánk.

Bodánszky György

Viharsarok Népe SPORTJA

Békéscsabai Építők—Gyulai Építők 1:0 (1:0)

Gyula, NB II. bajnoki, Vezető: Palásti.

Békéscsaba: Csapajev: — (Kocizsáki, Csikely, Gyuris — Palotai, Fülöp — Csicsely, Szabó, Weiner, Vigi, Labos. Edző: Németh József. Gyula: Oravecz II. — Kovács, Hack, Szegedi — Vasvári, Portör — Fodor, Krizsán, Petrovski, Varga, (Kurla), Nagy. Edző: Kiss Albert.

Nagy küzdelemben a csabai csapat megérdemelten győzött. A mérkőzés sor- sát a két csatáros közötti különbség döntötte el. Ha a csabai csatárok lövései jobban sikerülnek, nagyobb gólaránnyal is győzhettek volna. Egyénileg a győztes csapatból Csapajev kevés dolgot jól látta el. A háttérhármas végig megbízhatóan játszott. Egy árnyalattal Csikely emelke- kedett társai fölé. A két fedezet közül Palotai a védekezésben, Fülöp pedig a

támadások elindításában jeleskedett. A támadásokban Csicsely és szünet után Labos dicsérhető. Csicsely lendületesen futott el és beadásai is sikerültek. Labos sokat változtatott helyét, szünet után több veszélyes lövést küldött kapura. Vigi fé- lenken, Szabó főleg a második féldőben fáradtan játszott. Weiner mélyen hátrá- húzóva játszott, éppen ezért a kapura nem jelentett veszélyt. A gyulai csapatból Szegedi, Portör és Petrovski emelhet- ki. Szegedi jól ütemezett közlekedésével és törtéltől rugasáival, Portör fejlettá- val tűnt ki. Petrovski volt az egyedül gyulai csatár, aki lövésre is mert vál- lakozni.

Palásti játékezőt kisebb hibáktól el- tekintve, végig biztosan tartotta kezben a mérkőzést.

Budapesti Előre—Orosházi Kinizsi 3:0 (1:0)

Orosháza, NB II. bajnoki, vezette: Tölgyesi.

Bp. Előre: Zubeber — Tunyogi, Szalai II., Káldi — Misovszki, Sáriós — Dóra, Jäger, Szalai I., Mészáros, Fischer. Orosháza: Snóke — Szecsi, Szendi,

Csonka, (Roszkos), — Hujber, Szimon- desz, — Leopold, Lonovics, Gajdár, Horz, Szökő.

Az Előre megérdemelte a győzelmét, bár a gólarány túlzott. Védelemük kemé- nyen és biztosan állt a lábán, minden veszélyt idejében elhárítottak. A Kinizsi csatárosa széteső volt, a labdát nem tudták tartani. A védelem sem játszott a szokott formáját. A fiatal Szóke a gó- lokról nem tehetett.

Jók az Előreből: Szalai II., Káldi, Dóra, Fischer, a Kinizsiből: Szecsi, Szimonidesz, Lonovics.

Tölgyesi játékezőt gyengén vezették, a dűrváságokat elcsúszta, mert nem torolta meg.

A labdarúgó NB. II. Déli Csoport to- vábbi eredményei:

Légtörő—Szolnoki Lokomotív 2:0 (1:0) Sz. Petőfi—Vasas Dinamó 4:0 (2:0) K. Kinizsi—Makói Vasas 2:1 (2:1) Ceglédi Lokomotív—K. Vasas 3:2 (1:2) Bp. Szikra—Kőbányai Lokomotív mér- kőzés elmaradt, mert a kiküldött játé- kezők nem jelent meg.

E. M. 24. sz. III. Építőipari Tröszt budapesti munkahely részére fel- vesz anyagszállító segédmunkásokat, valamint építőipari segédmunkás fér- fiaikat és nőket. Dolgozóink részére kedvezményes utazást, olcsón, napi kétszeri étkezést, díjmentesen védő- ruházatot, valamint munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés: Budapest, VII., Baross-tér 19. sz. (Kéleti-pá- lyaudvarnál).

1953 NOVEMBER 11., SZ

a Központi

Rákosi

(Folytatás.)

Szövetségünk a középparasztsággal

Az a körülmény, hogy ha- ban a termelőszövetkezetek rehozásával megkezdődött a szocializmus építése, változtatta meg alapjában lenni politikát, mely a m- szonyokhoz hasonló hely- előírja, hogy stámaszko- teljes erővel a szegénypá- ságra, leginkább szöveltség- középparasztsággal és harcolj- tunkul ellen. Mióta a terme- velkezési mozgalom fejlőd- indult a falun, a szegénypá- ság mellett természetesen sorban a szövetkezeti pá- ságra támaszkodunk, melyen- rai között növekszik a köz- rasztok száma. (Bár a nő- lépők között nagy a köz- rasztok aránya.) Az is vi- hogy a mi viszonyaink az a középparaszti, aki má- lélt a szövetkezetbe, aki híve a szocialista nagyüzem- zőgazdasági termelésnek, dob támaszunk, mint az- gényparaszti, aki nem egysz- szemben áll a termelőszöve- tel.

A termelőszövetkezetek, cialista mezőgazdaság nagy fejlesztés: közben tehát eg- letre sem szabad elfele- nünk arról, hogy politiká- a lenni hármas jelszónak felelőn

változatlanul fontos a l- parasztsággal való szö- günk is.

Ezért tekintet nélkül arra, jelenleg még hogyan vis- a termelőszövetkezetek, vele a szövetséget s ant- lenini tanításnak a szellen- hogy a munkaszószály a l- parasztiot a szükségletei- tanúsított figyelmes maga- sal vonja a maga oldalára: arra törekszünk, hogy

számotvessünk minden- tetben középparaszti szö- gesünk érdekeivel és ki- sük ezeket az érdekeket

Az erre vonatkozó határ- szorosabbra fűzik a munk- raszt szövetséget, tovább- sítik pártunk befolyását, te- lyét s tovább szilárdítják- népi demokráciánkat.

Eredményeink megszilárdítása

Központi Vezetőségünk e- mányunk határozatainak része az, amely előírja, iparfejlesztésünk üteme- lésát olyan átesoporté- használjuk fel, mely lehet- szi

a mezőgazdaság eddigi- sonlítottatlanabbul e- sebb támogatását és fe- sét,

s ami ennek következmén-